

EURASIA
CENTER

EURÁZSIAI HÍRSZEMLE

(2025. november 1-7.)

Készítette:

**Horváth Levente
Klemensits Péter
Sárkány László
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Veres Szabolcs**

Tartalomjegyzék:

Az eurázsiai sajtó reakciója Orbán Viktor miniszterelnök washingtoni útjára	4
Kelet-Ázsia	10
Dél-Ázsia	14
Délkelet-Ázsia	19
Közel-Kelet	24
Oroszország és a posztsovjet térség	27
Impresszum	30

**EURASIA
CENTER**

A HÉT GYORSELEMZÉSE

Az eurázsiai sajtó reakciója Orbán Viktor miniszterelnök washingtoni útjára

Klemensits Péter, Sárkány László, Seremet Sándor,
Szakáli Máté, Veres Szabolcs

Az eurázsiai sajtó reakciója Orbán Viktor miniszterelnök washingtoni útjára

A 2025. november 7-én Washingtonban sor került Orbán Viktor magyar miniszterelnök és Donald Trump amerikai elnök munkatalálkozójára, amelyet egy hivatalos ebéd keretében tartottak a Fehér Ház Kabinettermében. A találkozóra Trump hivatalos meghívására került sor, és napirendjén többek között energetikai kérdések, kétoldalú gazdasági kapcsolatok, valamint nemzetközi biztonságpolitikai ügyek szerepeltek. Az esemény időzítése és tárgyalási fókuszja különös figyelmet kapott, mivel egybeesett az Egyesült Államok szankciós politikájának újragondolásával. Az alábbiakban azt vizsgáljuk, hogy az esemény milyen formában és súllyal jelent meg az eurázsiai országok sajtójában, milyen témákra helyezték a hangsúlyt az egyes térségek, valamint hogy milyen keretezéssel és értelmezési szempontok mentén számoltak be róla.

Posztszovjet térség

Oroszország

Az orosz sajtó széles körben és túlnyomórészt pozitívan számolt be Orbán Viktor magyar miniszterelnök washingtoni látogatásáról, hangsúlyozva diplomáciai eredményeit és személyes kapcsolatát Donald Trump amerikai elnökkel.

A *Vedomosztyi* a látogatás gyakorlati eredményeire [helyezte a hangsúlyt](#): az Egyesült Államok feloldotta a szankciókat az orosz energiahordozók szállítására vonatkozóan a „Török Áramlat” és a „Barátság” vezetékeken, valamint a Paks II. atomerőmű-projekttel kapcsolatban. A tárgyalások után Magyarország határozatlan időre mentességet kapott a szankciók alól, és továbbra is orosz, francia és amerikai nukleáris fűtőanyagot kíván használni. Emellett megállapodás született amerikai LNG-vásárlásról, valamint a Westinghouse-szal 114 millió dollár értékű szerződésről a Paksi Atomerőmű I. fűtőanyag-ellátására. A felek tárgyalásokat kezdenek a védelmi együttműködésről és Magyarország visszacsatlakozásáról az amerikai vízummentes programhoz.

A Kreml kedvenc kiadványaként számontartott *Kommerszant* Orbán látogatását politikai diadalnak [nevezte](#), „a találkozó fő haszonélvezőjeként” jellemezve. Az újság szerint Orbán bebizonyította, hogy képes megvédeni a nemzeti érdekeket, miután elérte Magyarország kivételét az orosz olajra vonatkozó szankciók alól. Saját magát „a liberális Európával” szemben határozta meg, megerősítve, hogy Magyarország „különutas szereplő” az EU-ban. A lap kiemelte, hogy az Orbán–Trump tárgyalások túlmutattak a kétoldalú kapcsolatokon, és érintették az ukrajnai válságot, valamint egy esetleges amerikai–orosz csúcstalálkozó lehetőségét Budapesten. Trump méltatta Orbánt, hangsúlyozva, hogy a magyar kormányfő „jól ismeri Putyint”. A *Regnum* a Kreml reakciójára [összpontosított](#): Dmitrij Peszkov kijelentette, hogy Moszkva egyelőre nem kapott konkrét javaslatokat Orbántól az ukrajnai konfliktus rendezésére, de üdvözlő minden párbeszédre irányuló kezdeményezést. A kormánypárti *Lenta.ru* Alekszej Puskov orosz szenátort [idézte](#), aki szerint Trump gyakorlatilag megerősítette Budapestet, mint lehetséges helyszínt a Putyin–Trump találkozéhoz. A szenátor úgy vélte, Orbán látogatása „kifejezetten eredményes” volt, és erősítette az energetikai és politikai együttműködést Washington és Budapest között.

Összességében az orosz médiumok Orbán látogatását diplomáciai áttörésként értelmezik, amely növelte Magyarország nemzetközi súlyát és Orbán szerepét a Nyugat és Oroszország közötti közvetítőként. A tudósítások kiemelik, hogy Orbán sikeresen ötvözte Moszkva irányában tanúsított pragmatizmusát a Washingtonnal folytatott párbeszéddel, erősítve Magyarország független, szuverén szerepét az európai politikában.

Közép-Ázsia

Közép-Ázsia országainak nyomtatott, valamint online formában megjelenő sajtóorgánumai függetlenül attól, hogy kormánypártiak vagy ellenzékiek érdeemben nem foglalkoztak a washingtoni találkozóval. Bár a hír szerepet kapott a közép-ázsiai médiában, az értesülések melyek megjelentek elsősorban az angolszász vagy orosz nyelvű sajtóorgánumokból átvett hírek fordításai, összegzései voltak.

A közép-ázsiai média távolmaradása annak tudható be, hogy november 6-án került megrendezésre az első [C5+USA](#) formátumú elnöki találkozó, amely során az öt közép-ázsiai ország elnöke személyesen folytatott tárgyalásokat Donald Trump amerikai elnökkel, így ez a téma uralta le a közép-ázsiai országok szinte összes médiatermékét.

Kelet-Ázsia

Kína

Orbán Viktor washingtoni útja a kínai médiában nem kapott nagy figyelmet. Rövid, tényyszerű tudósításokra ugyan [találunk példát](#), de komolyabb elemzés nem látott napvilágot a témában. A South China Morning Post is csupán a lényegét összefoglalva írt arról, hogy Donald Trump amerikai elnök pénteken egyéves mentességet biztosított a magyar miniszterelnöknek az orosz olaj és gáz vásárlásával kapcsolatos szankciók alól.

Ehelyett Magyarország és Kína együttműködése részesült komolyabb figyelemben. A [Global Times](#) például arról írt, hogy a Budapesten megrendezett akkumulátor-újrahasznosítási workshopon részt vevő magyar és kínai tisztviselők és szakértők egyetértettek abban, hogy az akkumulátor-újrahasznosítás és az új energia területén hatalmas lehetőségek nyílnak a két ország együttműködésére. A magyar tisztviselők azt is elmondták, hogy az ország egy teljes ciklusú akkumulátor-ökoszisztéma kiépítésén dolgozik, és szívesen fogadja a kínai technológiát és beruházásokat.

Dél-Ázsia

India

Az indiai sajtóban több cikk jelent meg a Trump-Orbán találkozóval kapcsolatban, de ezek többsége is a tények rövid ismertetésére szorítkozott. A [The Times of India cikkében](#) azt emelte ki, hogy a beszélgetés során Orbán azzal vádolta a Biden-kormányt, hogy „tönkretette” a két ország közötti kapcsolatokat, és dicsérte Trumpot azért, hogy „helyreállította a régi kapcsolatokat”. Trump „barátnak” és „különleges vezetőnek” nevezte Orbánt, mondván, hogy igaza volt a bevándorlás kérdésében, és hogy Európa a nyitott határok miatt „más helyé válik”. Mindketten gúnyolódtak Ukrajna háborús kilátásain, Trump azt kérdezte: „Tehát azt mondja, hogy Ukrajna nem nyerhet?”, Orbán pedig azt válaszolta: „Csodák történhetnek”. Trump azt is mondta, hogy a tárgyalásokra Vlagyimir Putyin orosz elnökkel még mindig Budapesten kerülhet sor, miközben az EU szankcióit „rendkívül kontraproduktívnak” nevezte.

A [Hindustan Times](#) arra világított rá, hogy miután Trump elnök és Orbán Viktor magyar miniszterelnök néhány nappal korábban a Fehér Házban tartott találkozójukon élesen bírálta az EU politikáját és globális szerepét, Kaja Kallas, az EU külpolitikai vezetője egy mérföldkőnek számító csúcstalálkozón Latin-Amerika és a karibi államok képviselőivel megerősítette Európa elkötelezettségét a partnerség, a prosperitás és a jogállamiság iránt.

A [The Indian Express](#) szerint a magyar miniszterelnök igyekezett elkerülni az amerikai szankciókat, azzal érvelve, hogy országának nehéz lenne más forrásokból energiát importálni, mivel Magyarországnak nincs tengeri kijárata. Trump úgy tűnt, hogy egyetért Orbánnal. „Ez egy nagy ország, de nincs tengere, nincsenek kikötői. Ezért nehéz helyzetben vannak” – mondta Trump. Az amerikai elnök továbbá rámutatott, hogy sok más európai ország, amely továbbra is orosz olajat vásárol, nem szembesül ugyanilyen problémákkal. „Nekik nincsenek ilyen problémáik, és sok olajat és gázt vásárolnak Oroszországtól. És mint tudják, ez nagyon zavar engem” – mondta.

Délkelet-Ázsia

A 2025. november 7-én tartott Trump–Orbán-munkaebéd a Fehér Ház Kabinettermében az ASEAN-térség sajtójában főként nemzetközi diplomáciai fejleményként jelent meg, amelynek közvetlen regionális relevanciáját csak néhány lap próbálta értelmezni. A találkozó jelentőségét az amerikai külpolitikai újraorientáció és a közép-európai kapcsolatrendszer kontextusában tárgyalták, ám a helyi belpolitikai diskurzusban nem játszott szerepet. A kommentárok főként a geopolitikai szövetségek átrendeződésére, a szankciós politikák következményeire és a személyes diplomácia szerepére fókuszáltak.

Thaiföldön a Bangkok Post közölte a legtöbb helyben szerkesztett anyagot. A november 8-án megjelent [cikk](#) szerint Trump „szívélyes és pragmatikus” partnereként mutatta be Orbánt. A cikk hangsúlyozta, hogy Thaiföld diplomáciai szempontból figyelemmel kíséri az orosz olajjal kapcsolatos amerikai szankciók alakulását, de nem fogalmazott meg saját álláspontot. A thai gazdasági lapok nem tárgyalták az eseményt.

Malajziában a The Star inkább makrogazdasági, mintsem külpolitikai szempontból mutatta be a találkozót. A november 9-i [tudósításban](#) az olajpiac stabilitására és az amerikai külpolitikai irányváltás következményeire helyezte a hangsúlyt. A malajziai szerkesztőség az eseményt az energiaárak és a befektetői hangulat regionális alakulásával kapcsolta össze, a magyar–amerikai kapcsolatrendszer mélyebb elemzése elmaradt.

Indonéziában az állami Antara News portál és a Jakarta Post nem jelentkezett saját szerkesztésű elemzéssel vagy cikkel az Orbán–Trump-találkozóról. A nemzetközi hírszolgálatok által készített anyagokat időben átvették, de az eseményt nem helyezték energiapolitikai vagy belső kontextusba. Ez feltehetően a térség pragmatikus külpolitikai semlegességéből, valamint az esemény alacsony belpolitikai relevanciájából fakad.

Vietnámban a sajtó a nemzetközi hírügynökségi forrásokra támaszkodva csak rövidhíreket jelentettek meg, amelyek a Trump-adminisztráció várható Oroszország-politikáját, valamint Orbán Viktor amerikai kapcsolatrendszerét említették. Helyi értelmező keret, vagy a vietnámi külpolitika reflexiója nem jelent meg.

Kambodzsa, Brunei, Laosz és a Fülöp-szigetek sajtói nem közöltek érdemi kommentárt vagy saját tudósítást. Az eseményt nem kezelték regionális prioritásként. E hiány részben magyarázható azzal, hogy az ASEAN-térségben az Egyesült Államok belpolitikája csak közvetetten jelenik meg a helyi külpolitikai napirendeken.

Kormányzati reakciók a térségben nem születtek. Az ASEAN-tagállamok külügyminisztériumai nem adtak ki hivatalos nyilatkozatot a találkozóra kapcsolatban. Ez a hallgatás összhangban van a régió diplomáciai gyakorlatával, amely jellemzően óvatos a nyugati belpolitikai folyamatok kommentálásában, különösen választási időszak közeledtével.

Az Orbán–Trump-találkozó délkelet-ázsiai médiavisszhangja visszafogott volt, és jórészt nemzetközi hírügynökségi forrásokra épült. A találkozót a térség sajtója nem tematizálta belpolitikai vagy ASEAN-szintű külpolitikai ügyként. A legtöbb országban az eseményt külső fejleményként kezelték, amely elsősorban az energiapolitikai hatások miatt keltett figyelmet. Az ASEAN-tagállamok hivatalos hallgatása, valamint a sajtó mértéktartó érdeklődése jól illeszkedik a térség gyakorlati semlegességét és gazdasági fókuszát előtérbe helyező külpolitikai magatartásához.

Közel-Kelet

A 2025. november 7-i Orbán-Trump találkozó közel-keleti sajtóvisszhangja vonatkozásában megállapítható, hogy annak a térséggel kapcsolatos alacsony fokú közvetlen relevanciáját tekintve ezen eseményt és eredményeit nem közel-keleti vagy iszlám nézőpontból mutatják be. Ennek okán kevés tudósítás foglalkozik azzal, hogy az eseménynek milyen közvetlen hatásai lehetnek a Közel-Keletre vagy az iszlám országokra. Inkább egy Nyugat – Kelet-Európa közötti tágabb energia- és geopolitikai összefüggés részeként értelmezik, s jellemzően a közel-keleti médiumok inkább csak figyelemmel kísérik a fejleményeket.

Az energiaszektor jelenti a legfontosabb belépési pontot: a közel-keleti országok – legyenek akár energiaexportőrök, akár importőrök – számára ez precedenst vagy éppen intő példát szolgáltathat a mentességek, szankciók és az ellátási láncok sérülékenységére kapcsán.

A geopolitikai üzenet egyértelmű: a találkozó arra utal, hogy Trump vezetése alatt az Egyesült Államok kész komoly engedményeket tenni bizonyos szövetségeseinek – például Magyarországnak – a politikai lojalitás és igazodás érdekében (például a migrációs vagy EU-ellenes álláspontokban). A közel-keleti sajtó valószínűleg ezt a változó nemzetközi szövetségi rendszer újabb jeleként értelmezi.

Az ukrán–orosz konfliktus továbbra is meghatározó tényezőként jelenik meg: a közel-keleti média gyakran ebben az összefüggésben értelmezi a találkozót, nem pedig kizárólag az Egyesült Államok és Magyarország kétoldalú kapcsolataként. Ennek megfelelően a térségre gyakorolt hatások is ebben a kontextusban értelmezhetők: a Nyugatnak Oroszországgal szembeni politikája befolyásolhatja, hogy a közel-keleti szereplők – például Irán, az Öböl-államok vagy Törökország – miként közelítenek az energiapolitikához, a diplomáciai kapcsolatokhoz és a szankciók kérdéséhez.

Az [Arab News](#) kiemelte a Magyarországnak tett nagy engedményt: mentességet az orosz energiát sújtó amerikai szankciók alól. A szaúdi, angol nyelvű híroldal ismertette, hogy Orbán, Trump régi szövetségeseiként, a republikánusok hatalomra kerülése óta az első kétoldalú találkozójukon kifejtette, hogy miért kell országának orosz olajat használnia egy olyan időszakban, amikor Trump arra sürgeti Európát, hogy ezt szüntesse meg. Orbán elmagyarázta, hogy a kérdés létfontosságú Magyarország számára, s hogy a magyar emberekre és a magyar gazdaságra nézve milyen következményekkel jár, ha nem kap Oroszországtól olajat és gázt. A szaúdi híroldal ismertette, hogy Trump, aki nyomást akart gyakorolni Moszkvára, hogy fejezze be az ukrajnai háborút, elfogadta Orbán álláspontját.

Az [Anadolu Ajansi](#) a találkozó geopolitikai vonatkozásait elemezve úgy vélekedik, hogy a találkozóra az Egyesült Államok-Magyarország kapcsolatokban Trump elnökségével bekövetkezett változás részeként került sor, „új fejezetet nyitva” mind a két ország kapcsolataiban, mind a nemzetközi rendben. A török híroldal rámutat, hogy ez hatással lehet az EU-kapcsolatokra és a tágabb értelemben vett Nyugat álláspontjára Ukrajna-Oroszországgal kapcsolatban. Ami az esemény ideológiai vetületeit illeti, egyes tudósítások kiemelik, hogy Trump dicsérte Orbán migrációs politikáját, – ami a Közel-Keletet is érinti transzregionális kérdésként.

A török [Daily Sabah](#) arról számol be, hogy Trump azt üzeni az EU-nak, hogy tartsa tiszteletben Magyarországot, mert „igaza volt a bevándorlás kérdésében.” Ami a Perzsa-öböl menti arab országok sajtóviszhangját illeti, e térség több sajtóorgánuma tudomásul veszi a washingtoni eseményt, és azt emelik ki, hogy Magyarországnak Trump biztosította az Egyesült Államok energiaszankciói alóli felmentését.

A katarai [The National](#) például arról írt, hogy Orbán új szövetségesnek tekinti Trumpot az előző Biden adminisztrációs elszigetelődés évei után. A szaúdi média közül a [Saudi Gazette](#) a tágabb amerikai-orosz dimenzióra hívja fel a figyelmet: megjegyzi, hogy Trump azt mondta, hogy Magyarországon fog találkozni Vlagyimir Putyinnal, aminek az Orbán-Trump találkozó egyfajta előszobája is lehet. A szaúdi híroldal a találkozó geopolitikai jelentőségét illetően kiemeli, hogy az Orbán-Trump találkozó közvetve az amerikai-orosz diplomáciához kötődik, és az Öböl-térség számára ez a regionális analógiák miatt különösen figyelemre méltó, e térség országainak Oroszország, USA, Kína nagyhatalmak közötti egyensúlyozásának tekintetében.

Összegezve: Az iszlám vagy közel-keleti sajtó nézőpontjából a találkozót inkább figyelemmel kísérik, semmint közvetlenül kommentálják: a fókusz nem Magyarországon vagy az Egyesült Államokon van, hanem azon, mit jelent mindez az energiapiac, a geopolitikai egyensúly és a szankciós stratégiák szempontjából. Az Egyesült Államok kész engedményeket tenni olyan szövetségeseinek, amelyek ideológiailag hozzá igazodnak – még olyan érzékeny területeken is, mint az orosz energiaszankciók. Ez a hozzáállás egyes regionális államokat bátoríthat, amelyek hasonló energiatüggősséggel vagy politikai irányultsággal rendelkeznek, ugyanakkor aggodalmakat is kelthet a szankciós rendszerek következetességének hiányát illetően.

A gyorselemzést készítette: Klemensits Péter, Sárkány László, Seremet Sándor,
Szakáli Máté, Veres Szabolcs

EURASIA
CENTER

► **KELET-ÁZSIA**

Kelet-Ázsia

Kína és Oroszország együttműködése erős

Shinhua Novosti, 2025. november 1.

Kína és Oroszország együttműködése erős komplementaritással, hatalmas hajtóerővel és nagy potenciállal jellemezhető, jelentette ki Zhang Hanhui, Kína oroszországi nagykövete. A ki szerint a két állam vezetőinek stratégiai irányítása alatt a kereskedelmi és gazdasági együttműködés Kína és Oroszország között folyamatosan mélyül, és példátlanul magas szintre emelkedett. A két ország együttműködése erős komplementaritással, hatalmas hajtóerővel és nagy potenciállal jellemezhető. Zhang Hanhui megjegyezte, hogy Oroszország az egyik vezető olaj- és gázexportőr Kínába. A felek hatékonyan együttműködnek a cseppfolyósított földgázzal kapcsolatos projektekben is Oroszország sarkvidéki régióiban. Az ipari együttműködés terén Oroszország az egyik legfontosabb piac a világon a kínai autók exportja szempontjából. A kulcsfontosságú területeken nagy közös projektek valósulnak meg. A kínai diplomata emlékeztetett arra, hogy 2024-ben a felek aláírták a „Kínai-orosz befektetési együttműködési terv” frissített változatát, és ebben az évben megállapodást értek el a befektetések ösztönzéséről és kölcsönös védelméről. Zhang Hanhui a kínai-orosz oktatási együttműködést is a kétoldalú kapcsolatok fontos elemének nevezte. Megjegyezte, hogy a felek folyamatosan megvalósítják az oktatási területen a 2030-ig szóló orosz-kínai humanitárius együttműködés „útitervében” meghatározott projekteket, valamint aktívan együttműködnek a SCO, a BRICS és más multilaterális struktúrák keretében. A nagykövet értékelése szerint az elmúlt években a Kína és Oroszország közötti humanitárius csere egyre szorosabbá válik. Kiemelte, hogy Kína által bevezetett, a orosz állampolgárok számára általános külföldi útlevéllel történő vízummentes beutazásra vonatkozó kísérleti politika jelentősen megkönnyíti a két ország állampolgárainak kölcsönös utazásait, ösztönzi a minden területen történő cseréket, és különösen elősegíti a turisztikai együttműködés ugrásszerű fejlődését. Zhang Hanhui hozzátette, hogy Kína arra számít, hogy Oroszország is hamarosan bevezeti a megfelelő könnyítő intézkedéseket, ami még jobban elősegíti a két ország állampolgárainak kölcsönös utazásait. „Reméljük, hogy Kína és Oroszország kihasználja a lehetőséget, hogy több, a turisták igényeinek megfelelő turisztikai terméket és útvonalat dolgozzon ki, folyamatosan javítsa a szolgáltatások minőségét, fejlessze az infrastruktúrát, hogy a turizmus a két ország humanitárius cseréinek és gyakorlati együttműködésének új, kiemelkedő irányává váljon” – zárta szavait a Kínai Népköztársaság oroszországi nagykövete.

Forrás: [Сотрудничество Китая и России характеризуется сильной взаимодополняемостью и большим потенциалом -- посол КНР в РФ Чжан Ханьхуэй](#)

Takaicsi kész lenne találkozni Kim Dzsong Unnal

Jesse Johnson, The Japan Times, 2025. november 3.

A japán miniszterelnök, Takaicsi Sanae bejelentette, hogy Észak-Koreának jelezte: hajlandó lenne egy csúcstalálkozóra Kim Dzsong Unnal a több évtizeddel ezelőtti japán állampolgárok elrablásának ügyében. A tokiói találkozón, ahol az elraboltak családtagjai vettek részt, kiemelte, hogy az ügy kormányának legfontosabb prioritása, és sürgős megoldása elengedhetetlen, amíg a családtagok még élnek. Takaicsi jelezte, hogy kész „bátran cselekedni” és feltétel nélkül találkozni Kimmel. Motegi Tosimitsu külügyminiszter megerősítette, hogy Tokió több csatornán keresztül folyamatosan tárgyal Phenjannal. Észak-Korea azonban nem reagált nyilvánosan, fenntartva álláspontját, miszerint az elrablási ügy már rendezett, és inkább Oroszország és Kína támogatására koncentrál.

Forrás: [Takaichi says she told North Korea of desire for summit with Kim](#)

A változó attitűdök és az iparág fejlesztései ösztönzik a háziállat-gazdaság fellendülését Kínában és Dél-Koreában

Liang Rui, Global Times, 2025. november 5.

2024-ben Kína városi háziállat-piaca (kutyák és macskák) meghaladta a 300 milliárd jüant (42 milliárd dollárt), és a prognózisok szerint 2027-re eléri a 404,2 milliárd jüant. A háziállat-tulajdonosok közül az 1990-es években születettek aránya 41,2 százalék, míg a 2000 után születettek aránya 25,6 százalék a Kínai Állatorvosi Szövetség iránymutatása alapján kiadott 2025-ös kínai háziállat-ipari fehér könyv (fogyasztási jelentés) szerint. A KB Financial Group májusban közzétett 2025-ös koreai háziállat-jelentése szerint 2024 végén 15,46 millió embernek volt háziállata, ami a teljes népesség 29,9 százalékát teszi ki. Ez azt jelenti, hogy 10 koreai közül 3 háziállattal él együtt – számolt be a Maeil Business Newspaper. A KB Kookmin Card által 24,85 millió fizetési tranzakció elemzése szerint az állatokkal kapcsolatos szolgáltatásokra fordított teljes kiadás 2024-ben 30 százalékkal nőtt 2021-hez képest. Ugyanezen időszak alatt az ügyfelek száma 39 százalékkal emelkedett. 2021 és 2024 között a 60 év feletti ügyfelek kiadásai 60 százalékkal nőttek. Az állatokkal kapcsolatos termékekre fordított kiadásai 77 százalékkal, az állatorvosi szolgáltatásokra fordított kiadásai pedig 57 százalékkal emelkedtek a The Korea Times szerint. Mindkét ország virágzó háziállat-iparát hasonló társadalmi háttérmozgások hajtják: a városi elszigeteltség és az érzelmi kényelem és társaság iránti egyre növekvő igény. A „háziállatok” „családtagokká” váltak, ami a fogyasztás mellett a szereteten alapuló gazdaságot is ösztönzi. A KB Financial Group által közzétett 2025-ös koreai háziállat-jelentés szerint a társállatok tartásának elégedettsége folyamatosan növekszik. 2024-ben 76 százalékot regisztráltak, ami 8,7 százalékpontos növekedést jelent 2023-hoz képest. A háziállatok tartásának legpozitívabb hatásai az „életminőség és boldogság javulása” voltak, ezt követte a „magányosság csökkentése”, a „családi kapcsolatok javulása”, a „depresszió csökkenése”, a „stressz és a stresszkezelő képesség javulása”, az „egészség javulása a fizikai aktivitás növekedése révén” és a „szorongás csökkentése”.

Forrás: [Shifting attitudes, industry upgrades fuel pet economy boom in China and South Korea](#)

Megnyílik a kínai piac a grúz baromfihús előtt

Newsgeorgia, 2025. november 6.

Grúzia és Kína új megállapodása lehetővé teszi a grúz csirkehús exportját Kínába. David Szonghulasvili mezőgazdasági miniszter szerint a megállapodás erősíti az ország gazdaságát és növeli az agrártermelést. A szakértők azonban szkeptikusak, mivel a belföldi termelés jelenleg csak a hazai kereslet 30–32%-át fedezi, miközben az ország maga is importál baromfihúst – főként Kínából. A Baromfitenyésztők Szövetségének vezetője, Zurab Ucsumbegasvili elmondta, hogy Kínát valószínűleg nem a filé, hanem a csirkeláb érdekli, amely helyi igénycségnak számít. A megállapodás ösztönözheti a grúz termelőket, hogy exportcélra térjenek át e termékre. Kína évente akár 400 ezer tonna csirkelábat importál, főként Brazíliából és Argentínából.

Forrás: [Китайский рынок открывают для грузинской курятины, эксперты ставят на лапки](#)

Takaicsi a japán gazdaságbiztonsági törvény korszerűsítését szorgalmazza

Kazuaki Nagata, The Japan Times, 2025. november 7.

Sanae Takaicsi miniszterelnök pénteken utasította kabinetjét, hogy vizsgálja meg a gazdasági biztonság előmozdításáról szóló törvény felülvizsgálatát a változó geopolitikai helyzet és a növekvő gazdasági fenyegetések fényében. „Három év telt el a gazdasági biztonság előmozdításáról szóló törvény hatálybalépése óta. A globális ügyek példátlan sebességgel és összetettséggel változnak” – mondta Takaicsi egy gazdasági biztonság előmozdításáról szóló panelbeszélgetésen. „Nemzetünk a háború utáni időszak legnagyobb kihívásaival és legösszetettebb gazdasági biztonsági helyzetével néz szembe.”

Forrás: [Takaichi calls for the updating of Japan's economic security law](#)

EURASIA
CENTER

► DÉL-ÁZSIA

Dél-Ázsia

India és az EU tárgyalói megkezdték a tárgyalásokat a szabadkereskedelmi megállapodás nyitott kérdéseinek rendezése érdekében

Business Standard, 2025. november 3.

Az indiai és az EU-s tárgyalók hétfőn megkezdték a tárgyalásokat a javasolt szabadkereskedelmi megállapodás nyitott kérdéseinek megoldása érdekében, mivel a tárgyalások lezárásának határideje közeledik – közölte a kereskedelmi minisztérium. Az Európai Unió (EU) tárgyalócsoportja november 3-7. között tartózkodik Indiában, hogy tárgyalásokat folytasson indiai partnereivel a javasolt szabadkereskedelmi megállapodásról (FTA). A héten folytatott megbeszélések középpontjában a legfontosabb területek állnak, többek között az árukereskedelem, a szolgáltatások kereskedelme, a származási szabályok, valamint technikai és intézményi kérdések. „A tárgyalások célja a legfontosabb megoldatlan kérdések rendezése és a megállapodás előmozdítása egy mindkét fél számára előnyös, kiegyensúlyozott és méltányos keret felé” – közölte a minisztérium egy nyilatkozatban. 2022 júniusában India és az EU több mint nyolc év szünet után újrakezdte a tárgyalásokat egy átfogó szabadkereskedelmi megállapodásról, egy befektetésvédelmi megállapodásról és egy földrajzi jelzésekre vonatkozó paktumról. A tárgyalások 2013-ban a piacok megnyitásának mértékével kapcsolatos nézeteltérések miatt megakadtak. India kétoldalú árukereskedelme az EU-val 2024–2025-ben 136,53 milliárd USD volt (75,85 milliárd USD értékű export és 60,68 milliárd USD értékű import), ami az EU-t India legnagyobb árukereskedelmi partnerévé teszi. Az EU piaca India teljes exportjának körülbelül 17 százalékát teszi ki, míg a blokk Indiába irányuló exportja az ország teljes külföldi szállításainak 9 százalékát képezi.

Forrás: [India, EU negotiators start talks to resolve outstanding FTA issues](#)

A pakisztáni pénzügyminiszter figyelmeztetett a klíma változásainak a gazdaságra gyakorolt veszélyeire

Mubarak Zeb Khan 2025. november 7.

Muhammad Aurangzeb pénzügyminiszter csütörtökön szigorú figyelmeztetést adott ki az ország jövőjéről, sürgetve az éghajlatváltozás és a gyors népességnövekedés által jelentett, általa „a nemzeti túlélés létezését fenyegető veszélynek” nevezett kihívásokkal való szembenézéshez szükséges éghajlatváltozási finanszírozás gyors mozgósítását. A Fenntartható Fejlődés Politikai Intézet (SDPI) által szervezett Fenntartható Fejlődés Konferencia harmadik napján tartott „Pénzügyi források mozgósítása a körforgásos, éghajlatváltozásnak ellenálló Dél-Ázsia érdekében” című plenáris ülésen a miniszter kijelentette, hogy Pakisztánnak gyorsan hozzá kell igazítania pénzügyi és szabályozási rendszerét a fenntartható beruházások vonzása érdekében. „Az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozása ma már globális szükségszerűség” – mondta Aurangzeb. „A globális GDP növekedésével Pakisztán strukturális reformokat hajt végre a gazdaság stabilizálása és a befektetői bizalom erősítése érdekében.” Megjegyezte, hogy a magánszektor erőteljesebb szerepe és az innovatív pénzügyi eszközök felgyorsíthatják az ország zöld átállását. „A magánszektor növekvő részvétele biztató” – mondta, hozzátéve, hogy a digitális platformok és a fintech kulcsfontosságú tényezőkké válhatnak a klímával kapcsolatos innovációban. A miniszter bejelentette, hogy Pakisztán rendelet útján létrehozta a Virtuális Eszközök Szabályozó Hatóságát (VARA) a kriptovaluták és digitális eszközök felügyeletére, míg a felelősségteljes ökoszisztéma-fejlesztés irányítására Pakisztáni Kriptovaluta Tanácsot hoztak létre. Hamarosan hivatalos jogszabályok is születnek majd, mondta, mivel a digitális pénzügyeket a klímával kapcsolatos beruházások és innováció katalizátorának tekinti. A miniszter kiemelte több közelmúltbeli finanszírozási kötelezettségvállalást, köztük az IMF-fel kötött 1,3 milliárd dolláros éghajlat-finanszírozási megállapodást, az Ázsiai Fejlesztési Bank (ADB) 500 millió dolláros ígéretét, valamint a Világbank 10 éves országpartnerségi keretrendszerét, amely várhatóan évente 2 milliárd dollárt fog becsatornázni. Elárulta azt is, hogy Panda kötvények kibocsátását tervezik a kínai tőkepiacon.

Forrás: [Minister warns of climate threats to economy](#)

Oroszország–Ukrajna háború: az új szankciók után az energiapolitika átalakította Ázsia nyersolajpiacát

Firstpost, 2025. november 7.

A hosszan elhúzódó orosz-ukrán háború felborította az ázsiai nyersolajpiacot. Mindeközben az Egyesült Államok által Oroszország legnagyobb olajvállalatai, a Rosneft és a Lukoil ellen bevezetett szankciók még zavarosabbá tették a helyzetet az ázsiai vásárlók számára. Az ideiglenes tartályhajó-adatok szerint az orosz olajexport Indiába meredeken visszaesett, miután az Egyesült Államok a múlt hónapban szankciókat vezetett be Moszkva két legnagyobb olajcégével, a Rosnefttel és a Lukoilal szemben az orosz-ukrán háború miatt. Bár az iparági szakértők szerint még túl korai lenne megítélni a hatást, és egy-két hónap múlva tisztább kép alakulhat ki, a finomítók óatosan kezelik Washington legújabb szankcióit, amelyek november 21-én lépnek hatályba. A globális áruelemző cég, a Kpler ideiglenes hajókövetési adatai szerint az október 27-ével végződő héten Oroszország napi átlagos nyersolaj-exportja Indiába 1,19 millió hordó volt, ami meredek visszaesést jelent az előző két hétben regisztrált 1,95 millió hordóhoz képest. A csökkenés elsősorban a Rosneft és a Lukoil szállításainak visszaesése miatt következett be, amelyek együttesen Oroszország olajtermelésének és -exportjának több mint felét teszik ki, és korábban India orosz olajimportjának több mint kétharmadát biztosították. A múlt hónapban a kínai állami olajipari óriások felfüggesztették a tengeri úton szállított orosz olaj vásárlását, miután az Egyesült Államok szankciókat vezetett be a Rosneft és a Lukoil ellen. A források szerint a kínai állami olajipari vállalatok, a PetroChina Sinopec, a CNOOC és a Zhenhua Oil legalább rövid távon tartózkodnak a tengeri úton szállított orosz olaj kereskedelmétől a szankciók miatt. Kína naponta körülbelül 1,4 millió hordó orosz olajat importál tengeri úton, de ennek nagy részét független finomítók vásárolják meg, köztük a teáskannák néven ismert kis üzemeltetők, bár az állami finomítók vásárlásainak becslései nagyban eltérnek egymástól. Monique Taylor, a globális gazdaság szakértője az East Asia Forumban így írt: „A kedvezményes árú orosz nyersolaj szorosabban kötötte Kínát Moszkvához, és Indiát is bevonta a képletbe, létrehozva egy kialakulóban lévő energia-kapcsolatot, amely kihívást jelent az amerikai szankcióknak és befolyásnak. Ez az „energia-kapcsolat” kevésbé intézményesített partnerség, mint inkább Moszkvát, Pekinget és Újdelhit összekötő anyagi érdekek és multipolaritás narratívájának konvergenciája.” Hozzátette, hogy ez a dinamika nyilvánvaló volt a 2025 szeptemberében Tiencsinben tartott Sanghaji Együttműködési Szervezet csúcstalálkozón, ahol Kína elnöke, Xi Jinping, Oroszország elnöke, Vlagyimir Putyin és India miniszterelnöke, Narendra Modi együtt jelentek meg, ritka egységet mutatva. Az esemény aláhúzta Moszkva növekvő függőségét két legnagyobb energiafelhasználójától, és jól szemléltette, hogy az orosz olaj kedvezményes áron történő értékesítése hogyan vált gazdasági fellendüléssel és politikai nyilatkozattal egyaránt, tükrözve Peking és Új-Delhi készségét, hogy szembeszálljanak Washington szankcióival.

Forrás: [Russia-Ukraine war: Energy politics reshape Asia's crude market after new sanctions](#)

Pakisztánban az infláció októberben 6,2%-ra emelkedett, ami magasabb a pénzügyminisztérium előrejelzésénél

Pakistan Today, 2025. november 3.

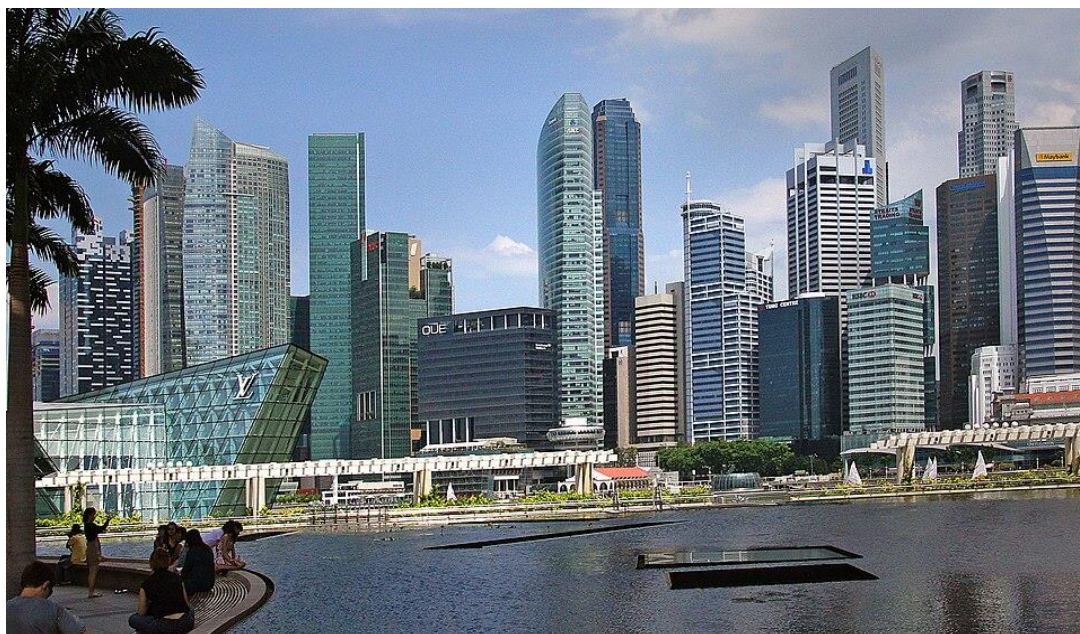
A pakisztáni statisztikai hivatal (PBS) hétfőn közzétett adatai szerint Pakisztán fogyasztói árindex (CPI) alapján mért inflációja 2025 októberében 6,2%-ra emelkedett az előző év azonos időszakához képest. Az érték meghaladta a pénzügyminisztérium 5–6%-os havi előrejelzését. A CPI 2025 szeptemberében 5,6%-ot, 2024 októberében pedig 6,9%-ot mutatott. Havi összehasonlításban az infláció 2025 októberében 1,8%-kal emelkedett, szemben a szeptemberi 2,0%-kal és a 2024 októberi 1,2%-kal. Az Optimus Capital Management szerint ez a legmagasabb inflációs ráta 2024 novembere óta. A városi infláció 2025 októberében 6%-kal emelkedett az előző év azonos időszakához képest, szemben a szeptemberi 5,5%-kal és a 2024 októberi 9,3%-kal. Havi összehasonlításban változatlanul 1,5% maradt. A vidéki infláció 6,6%-kal emelkedett az előző év azonos időszakához képest, szemben a szeptemberi 5,8%-kal és a 2024 októberi 4,2%-kal. Havi szinten 2,3%-kal emelkedett, szemben az egy hónappal korábbi 2,8%-kal. A Pénzügyminisztérium a múlt héten közzétett havi előrejelzésében az infláció emelkedését az árvíz okozta ideiglenes zavarokkal és a határlezárásokkal magyarázta, amelyek hatással voltak az alapvető árukra. Az inflációt októberben 5–6% közöttire becsülte, ami a 2025–26-os pénzügyi év célsávján belül marad. Pakisztán 2025 június vége óta súlyos árvizekkel küzd, amelyek szeptemberben tovább erősödtek, és elsősorban Pandzsáb sűrűn lakott területeit érintették. Korábban a Világbank előrejelzése szerint az árvíz okozta élelmiszerellátási sokk a 2026-os pénzügyi évben 7,2%-ra emelheti az inflációt, majd a 2027-es pénzügyi évben 6,8%-ra csökkenhet, ahogy az élelmiszerellátás, az árucikkek ára és az árfolyamok stabilizálódnak.

Forrás: [Pakistan's inflation rises to 6.2% in October, higher than finance ministry forecast](#)

EURASIA
CENTER

► DÉLKELET-ÁZSIA

Délkelet-Ázsia

Indonézia kreatív gazdasága tavaly 94 milliárd dollárnyi GDP-t és 26 millió munkahelyet teremtett

BanyumasEkspres, 2025. november 7.

Indonézia kreatív gazdasága az elmúlt évben az ország egyik legfontosabb növekedési hajtóerejévé vált: több mint 1 500 billió rúpia (94 milliárd dollár) értékű bruttó hazai terméket (GDP) állított elő, és 26,47 millió embernek biztosított munkát – közölte a kormány. Teuku Riefky Harsya kreatívgazdasági miniszter a Merdeka-palotában tartott szűk körű kabinetülésen számolt be Prabowo Subianto elnöknek az ágazat teljesítményéről. „A kreatív gazdaság a globális bizonytalanság közepette is bizonyította ellenálló képességét” – hangsúlyozta Harsya csütörtöki közleményében, hozzátéve, hogy 2025 első félévében az ágazatba irányuló beruházások elérték a 90,1 billió rúpiát (5,6 milliárd dollár), ami az éves cél 66 százalékanak felel meg, és jelentős befektetői bizalmat tükröz. A kreatív iparágak exportértéke 12,9 milliárd dollárt tett ki az év első felében – ez ötéves csúcsnak számít, és az éves cél 49 százalékát máris teljesítette. Az ágazat 5,69 százalékos GDP-növekedése meghaladta a tervezett éves ütemet, és hozzájárulása a nemzeti kibocsátásban immár megközelíti a hét százalékot. Harsya kiemelte, hogy a munkaerő túlnyomó többségét fiatal szakemberek alkotják, akiknek nagy része 40 év alatti. A legfontosabb külföldi befektetők Szingapúr, Hongkong, Dél-Korea, az Egyesült Államok és Kína, míg a belföldi beruházások terén Jakarta vezet 25,97 billió rúpiával, ezt követi Kelet-Jáva, Nyugat-Jáva, Banten és Közép-Jáva. A legvonzóbb alágazatok a befektetők számára az alkalmazásfejlesztés, a divatipar, a kézművesség és a gasztronómia. Az exportbevételek sorrendjében a divat vezet 7,09 milliárd dollárral, ezt követi a kézműves termékek exportja 5,01 milliárd dollárral, míg a kulináris termékek 767 millió dollárt értek el. Az Egyesült Államok továbbra is Indonézia legnagyobb exportpiaca, míg Svájc, Japán és az Egyesült Arab Emírségek kiemelkedő növekedést mutatnak. „Célunk, hogy Indonézia kreatív exportja ne csupán Ázsiában erősödjön, hanem globális szinten is meghatározó szereplővé váljon” – hangsúlyozta Harsya. A minisztérium 2026-ra stratégiai prioritásokat jelölt ki, amelyek a beruházások bővítésére, az export növelésére és a munkaerő-fejlesztésre összpontosítanak. Ennek keretében Indonézia 2026-ban megrendezi a Kreatív Gazdaság Világkonferenciáját (World Conference on Creative Economy – WCCE), amely a világ legnagyobb kreatívipari fóruma lesz, több mint 50 ország részvételével.

Forrás: [Industri Ekonomi Kreatif Indonesia Hasilkan 26 Juta Lapangan Kerja](#)

Az ASEAN egységét próbára teszi az „gazdasági háború” kora

Vijay Eswaran, Singapore Business Review, 2025. november 7.

A 2025-ös vámválság az ASEAN történetének egyik legsúlyosabb egységpróbáját jelenti az 1997-es ázsiai pénzügyi krízis óta. Donald Trump amerikai elnök „Felszabadulás Napja” néven bevezetett vámpolitikája és a világ gazdaság átrendeződése mély töréseket idézett elő a délkelet-ázsiai országok szövetségében. Bár az ASEAN a konszenzus és a be nem avatkozás elvére épül, tagjai ezúttal egyénileg próbálták kétoldalú egyezményeket kötni Washingtonnal, ami veszélyezteti a szervezet kollektív kohézióját. A 47. ASEAN-csúcstalálkozó célja ezért az egység helyreállítása és a regionális integráció felgyorsítása, hogy a blokk megőrizze stratégiai autonómiáját és gazdasági súlyát. A jelenlegi válság ugyanakkor lehetőséget is kínál: az ASEAN most dönthet arról, hogy pusztán laza érdekszövetség marad, vagy egységes gazdasági erővé válik. A válság rávilágított az ASEAN intézményi korlátaira. Mivel a szervezetnek nincs az Európai Unióéhoz hasonló szupranacionális hatásköre, a közös döntéshozatal gyakran elakad. A vámintézkedések felfüggesztése tovább fokozta a zűrzavart, miközben az exportorientált tagállamok egymással versengve próbálták megőrizni piaci hozzáférésüket. Különösen Szingapúr érezte meg a következményeket: nyitott gazdasága érzékenyen reagál a multilaterális kereskedelem gyengülésére, és a „vámun bizonytalanság” közvetlen kockázatot jelent számára. A szerző szerint az ASEAN-nak pragmatikus megközelítést kell alkalmaznia. A dollárhegemónia továbbra is erős, ezért nem nagyszabású valutapótló törekvésekre, hanem regionális pénzügyi együttműködésre és önálló fizetési rendszerek kiépítésére van szükség. Ennek egyik kulcseszköze a Regionális Fizetési Összekapcsolási (RPC) kezdeményezés, amely a nemzeti digitális fizetési rendszerek – például Szingapúr PayNow-ja – integrálásával csökkenti a dollárfüggőséget és gyorsítja a határokon átnyúló tranzakciókat. Szingapúr a digitális gazdaság fejlesztésében is vezető szerepet vállal, célja, hogy az ASEAN „egységes termelési és befektetési övezetté” váljon. Ezzel párhuzamosan fel kell gyorsítani az ASEAN Árukereskedelmi Megállapodás (ATIGA) és a Digitális Gazdasági Keretegyezmény (DEFA) tárgyalásait, hogy erősítsék a régió ellátási láncait és digitális ellenálló képességét. Az ASEAN csak akkor őrizheti meg stratégiai autonómiáját, ha a deklarációkon túl operatív integrációt valósít meg: olyan intézményi mechanizmusokat, amelyek jutalmazzák a közös fellépést és szankcionálják az egyoldalú eltérést. A válság tehát nem csupán veszély, hanem lehetőség is: ha a tagállamok Szingapúr vezetésével egységben cselekednek, a mostani sokk lehet a régió kollektív erejének megszületési pillanata, amely új szintre emelheti Délkelet-Ázsia gazdasági integrációját és globális szerepét.

Forrás: [ASEAN's unity is being tested in the age of economic warfare](#)

Mit jelent Malajzia ipara számára a 2026-os költségvetés?

Eric Ng, NewStraitsTimes, 2025. november 4.

Amikor a malajziai kormány bemutatta a 2026-os költségvetést, egy üzenet különösen egyértelműen kirajzolódott: a növekedésnek mostantól elszámoltathatósággal kell párosulnia. Az ipari ingatlanpiacon tevékenykedők számára ez a hangsúlyváltás egyszerre szükségszerű és időszerű. Malajzia ipari terjeszkedését évekig a négyzetméterben mért növekedés és az építkezések sebessége jellemezte. A 2026-os költségvetés azonban azt üzeni, hogy a következő fejezetet a minőség, a biztonság, a fenntarthatóság és az emberi élmény fogja meghatározni. A javasolt intézkedések közül három emelkedik ki különösen. Az első a szénadó, amely 2026-ban lép életbe, kezdetben a vas-, acél- és energiaágazatban. Első pillantásra ez távolinak tűnhet az ingatlanfejlesztéstől, ám hatásai azonnaliak lesznek. Az ipari ügyfelek elkezdik majd vizsgálni, mennyire energiahatékonyak üzeik és raktáraik, míg a fejlesztőknek olyan épületeket kell kínálniuk, amelyek csökkentik a kibocsátásokat, optimalizálják az energiafelhasználást, és bizonyítani tudják a megfelelést. Ez a nyomás azonban egészséges – hiszen a ma épülő gyáraknak és logisztikai központoknak holnapra karbonsemlegesnek kell lenniük, olyan tervezési megoldások révén, amelyek támogatják a megújuló energiát, az intelligens monitoringot és az erőforrás-hatékonyságot. A második intézkedés a 10 százalékos adólevonás, amely a kereskedelmi ingatlanok lakóépületté alakítását ösztönzi. Bár papíron szerény kedvezménynek tűnik, a gyakorlatban segíthet régóta fennálló problémák orvoslásában, különösen a biztonságos és szabályos munkásszállások hiányának enyhítésében. A költségvetés ugyan nem nevesíti a munkásszállásokat, szellemisége mégis azt az elvet támogatja, hogy a méltó lakhatás gazdasági infrastruktúra. A termelékeny gyárak egészséges és stabil munkaerőre épülnek. A harmadik intézkedés, az Eredményalapú Ösztönzési Keretrendszer (Outcome-Based Incentive – OBI) bevezetése új szemléletet tükröz: a hangsúly a mennyiségről az eredményességre helyeződik át. Az ösztönzők jövőben mérhető eredményekhez kötődnek majd – ilyenek a fenntarthatóság, a regionális fejlődés vagy éppen a munkahelyek minősége. A fejlesztők számára ez azt jelenti, hogy minden új projektet olyan módon kell megtervezni, hogy kézzelfogható közösségi és környezeti hatása legyen – nem csupán építési teljesítményben mérhető eredménye. Malajzia ipara gyors ütemben változik. A 2026-os költségvetés új irányt szab a fejlesztéspolitikának, és a befektetői figyelem továbbra is Johor és Penang térségeire összpontosul. Az ipari fejlesztések mércéje így magasabbra került. A vállalatokat ma már nem pusztán a megépített területek nagysága alapján ítélik meg, hanem az alapján is, mennyire felelősen és hatékonyan működnek ezek a terek. Az olyan kezdeményezések, mint a Johor–Szingapúr Különleges Gazdasági Övezet, már most növelik az igényt jobban megtervezett logisztikai központok és szabályos munkásszállások iránt, amelyek közel helyezkednek el az ipari folyosókhoz. A növekedés következő szakasza azon múlik, hogy a fejlesztők képesek-e integrálni a fenntarthatóságot, a munkavállalói jólétet és a hosszú távú működési értéket minden egyes projektjükbe.

Forrás: [What 2026 Budget means for industry](#)

A Fülöp-szigetek és Franciaország bevezeti a madárinfluenza „regionalizációs” tervét

Adrian H. Halili, Business World, 2025. november 5.

A Fülöp-szigetek és Franciaország megállapodást készül végrehajtani, amely megszünteti a madárinfluenza-járványok esetén alkalmazott országos importtilalmakat, és helyette csak azokra a régiókra korlátozza a tilalmat, ahol ténylegesen megjelenik a betegség – közölte a Fülöp-szigeteki Kereskedelmi és Ipari Minisztérium. „Sikerült véglegesítenünk a magas patogenitású madárinfluenza (HPAI) regionalizációs megállapodást, amely alapvetően megkönnyíti a baromfitermékek exportját Franciaországból a Fülöp-szigetekre” – mondta Allan B. Gepty, a minisztérium helyettes államtitkára kedden, az Egyesített Gazdasági Bizottság ülését követő sajtótájékoztatón. A megállapodás értelmében azokból a franciaországi térségekből, amelyeket nem érint a madárinfluenza, továbbra is engedélyezett lesz a baromfiexport a Fülöp-szigetekre. A Fülöp-szigeteki Mezőgazdasági Minisztérium idén márciusban feloldotta a Franciaországból származó baromfitermékek ideiglenes behozatali tilalmát, miután az Állategészségügyi Világszervezet (WOAH) igazolta, hogy az összes korábbi fertőzőeset sikeresen felszámolták. „Ezek azok a piacra jutási kérdések, amelyeken az elmúlt időszakban folyamatosan dolgoztunk” – tette hozzá Gepty. „Természetesen más piacra jutási kérdések is napirenden vannak, különösen az Európai Unió piacához való hozzáférésünkkel kapcsolatban, és jelenleg ezeket is tárgyaljuk” – mondta. Alain Fontanel, Franciaország gazdasági tanácsosa hangsúlyozta, hogy az európai, különösen a francia fogyasztók nagy érdeklődést mutatnak a Fülöp-szigeteki mezőgazdasági termékek iránt. „Az európai országok és a francia fogyasztók egyaránt érdeklődnek a Fülöp-szigetektől származó mezőgazdasági és élelmiszertermékek iránt” – mondta az újságíróknak. „Együtt dolgozunk azon, hogy bővítsük a földrajzi árujelzőkkel rendelkező Fülöp-szigeteki termékek körét” – tette hozzá, utalva arra a rendszerre, amely meghatározott régiókhoz köthető, egyedi termékek számára biztosít piaci előnyt és nemzetközi elismerést. Fontanel szerint több Fülöp-szigeteki mezőgazdasági terméket is el kellene ismerni nemzetközi minőségi és eredetvédelmi szabványok szerint, hogy növelhessék exportértéküket és láthatóságukat a globális piacon. Franciaország jelenleg a Fülöp-szigetek 19. legnagyobb kereskedelmi partnere, a kétoldalú kereskedelmi forgalom eléri az 1,54 milliárd dollárt. Emellett Franciaország a 20. legnagyobb exportpiac is a Fülöp-szigeteki áruk számára, mintegy 404,28 millió dolláros értékben.

Forrás: [PHL, France to implement bird flu regionalization plan](#)

EURASIA
CENTER

► KÖZEL-KELET

Közel-Kelet

Szíriai külügyminiszter: Nagyon erős partnerséget akarunk Amerikával

Al Arabiya Net, 2025. november 2.

A szíriai kormány megerősítette, hogy nem keres problémákat a szomszédos országokkal sem a nyugati nemzetekkel. Aszád al-Shaibani külügyminiszter a vasárnapi bahreini Manama Dialogue fórumon felszólalva kifejtette, hogy Damaszkusz nem akar a polarizáció központja lenni, hozzátéve, hogy kiegyensúlyozott kapcsolatokat kíván fenntartani minden országgal, és nagyon erős partnerséget az Egyesült Államokkal. Megjegyezte azt is, hogy Szíria minden országtól egyenlő távolságot kíván tartani, és kapcsolatait az együttműködés és a nyitottság elveire kívánja alapozni. Az új hatóságok, amelyek Bassár el-Aszad december 8-i bukása után hatalomra kerültek Szíriában, többször is kijelentették, hogy nem akarják, hogy az ország külső tengelyekhez vagy nemzetközi polarizációkhoz csapódjon. Ahmed as-Saráa szíriai elnök nemrégiben megerősítette, hogy Damaszkusz a regionális stabilitás sarokköve kíván lenni. A kormány a 14 évig tartó polgárháború és a nemzetközi szankciók által sújtott gazdaság újjáépítésén és a befektetők bevonzásán is dolgozik, miközben az előtte álló út nem könnyű, és erőfeszítést és időt is igényel.

Forrás: [وزير الخارجية السوري: نريد شراكة قوية جداً مع أميركا](#)

Az amerikai megbízott „megoldási receptet” kínál Libanonnak: kövesse „a damaszkuszi utat”

Al Arabiya Net, 2025. november 2.

Tom Barrack, az Egyesült Államok küldötte egyfajta „megoldási receptet” mutatott be Libanon és Izrael között. A szombati bahreini Manama Dialogue konferencián Barrack azt mondta: „Damaszkusz először Tel-Avivhoz fog fordulni, és megmutatja Libanonnak, milyen utat kell követnie.” Ugyanakkor azt is kijelentette, hogy „a libanoni fél szabadon dönthet arról, hogy követi-e Szíria példáját, vagy sem”, utalva az izraeli fellel való megállapodásra. Az amerikai megbízott azt is megjegyezte, hogy Libanon az egyetlen ország a régióban, amely nem tartott lépést a közel-keleti változó valósággal.

Forrás: ["براك يقدم للبنان "وصفة الحل".. ويؤكد "أميركا لن تتورط أكثر"](#)

A tunéziai diaszpóra jelentős szerepet játszik a nemzetgazdaságban, és stratégiai pillére a fizetési mérlegnek

Tunis Raqmiya, 2025. november 7.

A Tunéziai Központi Bank által közzétett mutatók szerint Tunézia deviza tartaléka 2025. november 6-án körülbelül 24 719,7 millió dinárt tett ki, ami 106 napnyi importnak felel meg, szemben az előző év azonos időszakában elért 24 685,7 millió dinárral. A külföldön élő tunéziaiaktól érkező átutalások 2025. október 31-én körülbelül 7 308,8 millió dinárt tettek ki, szemben a 2024-es év azonos időszakában elért 6 801 millió dinárral, ami körülbelül 8%-os növekedést jelent. A tunéziai diaszpóra jelentős szerepet játszik a nemzetgazdaságban, és stratégiai pillére a fizetési mérlegnek. Figyelemre méltó ellenálló képességről és folytonosságról is tanúbizonyságot tett. Ezek az átutalások hozzájárulnak az ország azon képességéhez, hogy megfelelő devizatartalékokat tartson fenn. A Tunéziai Központi Bank adatai szerint a diaszpórából származó turisztikai bevételek és hazautalások 2025 októberének végére meghaladták az 1,4 milliárd dinárt.

Forrás: [تونس: احتياطي العملة الأجنبية يبلغ 106 أيام توريد](#)

A Turkish Airlines flottája meghaladja a félezer utasszállító gépet

Ferhat Açıl, Havahaber, 2025. november 7.

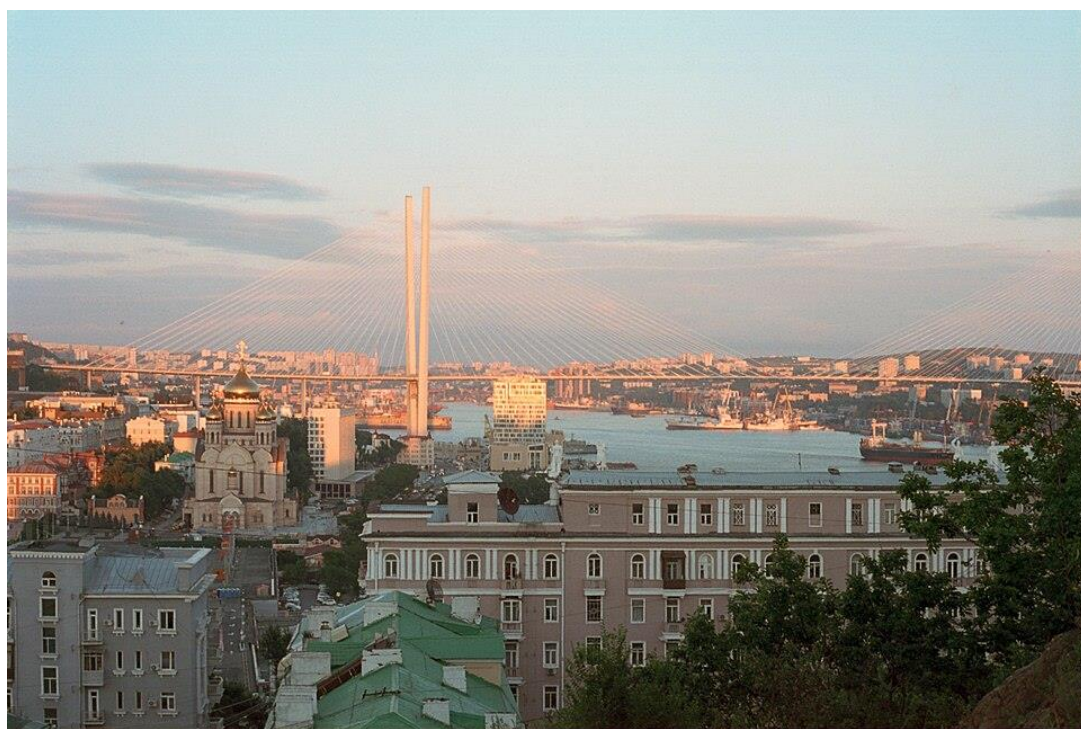
A Turkish Airlines magabiztosan halad 2033-as céljai felé, és több mint 500 repülőgépre bővítette flottáját. 2025 szeptemberére a vállalat 8,4%-kal növelte a repülőgépeinek számát az előző évhez képest, elérve az 506-ot. Törökország nemzeti légitársasága továbbra is erősíti flottáját a működési hatékonyság és az utasok kényelmének növelése érdekében. A Turkish Airlines célja, hogy 2033-ra több mint 800 repülőgépből álló flottát érjen el. Növekedési stratégiájával összhangban a vállalat befejezte a tárgyalásokat a Boeing 787-9/10 repülőgépek megrendeléseiről, beleértve 50 végleges megrendelést és 25 opciót, valamint a Boeing 737 MAX 8/10 repülőgépek megrendeléseiről, beleértve 100 végleges megrendelést és 50 opciót. A globális hajtóműellátási kihívások ellenére a Turkish Airlines továbbra is bővíti flottáját, és történetének legmagasabb negyedéves teljesítményét érte el, 2025 harmadik negyedévében 27,2 millió utast szállított.

Forrás: [Türk Hava Yolları'nın Kaç Uçağı Var? Filosu 500'ü Aştı!](#)

EURASIA
CENTER

▶ **OROSZORSZÁG** **és a posztsovjet térség**

Oroszország és a posztszovjet térség

Oroszország és Törökország a gázszállítások megtartásáról tárgyal

Platon Scsukin, Lenta, 2025. november 5.

Oroszország és Törökország tárgyalásokat folytat az orosz gázszállítások fenntartásáról 2026-ban, évi 22 milliárd köbméteres mennyiségben. A jelenlegi a „Gazprom” és a török Botas között megkötött szerződés ugyanis december 31-én lejár. Ugyanakkor az Egyesült Államok fokozza a nyomást Ankarára: Donald Trump amerikai elnök azt követeli, hogy csökkentsék az orosz energiahordozók importját, ezzel ösztönözve Moszkvát az ukrajnai háború befejezésére irányuló tárgyalásokra. Az amerikai szankciók két török olajfinomítót is érintettek, ami az orosz olajvásárlások csökkenéséhez vezetett. Törökország fokozatosan növeli a Fekete-tengeri gázkitermelést és bővíti az amerikai LNG-importot, így csökkenti függőségét Moszkvától. 2024-ben 21,6 milliárd köbméter gázt vásárolt, de 2028-ra fogyasztásának több mint felét saját forrásból kívánja fedezni.

Forrás: [Стало известно о переговорах России и Турции по сохранению поставок газа](#)

Szorosabbá válik Azerbajdzsán és az Öböl-menti országok együttműködése

Kanjan Szadigov, Report, 2025. november 5.

Azerbajdzsán tovább erősíti gazdasági együttműködését az Öböl-menti arab országokkal. Bakuban Mikail Dzsabbarov gazdasági miniszter az Arab Koordinációs Csoporttal, valamint az Egyesült Arab Emírségek Abu-Dzabi Fejlesztési Alapjával kötött írt alá a Szándéknyilatkozatot. Ezek a dokumentumok új szakaszt nyitnak a partnerségben, amelynek célja kedvezményes finanszírozás bevonása infrastrukturális és társadalmi-gazdasági projektekhez az „Azerbajdzsán–2030” fejlesztési stratégia keretében. A felek megállapodtak az együttműködés bővítésében az energia-, közlekedés-, vízgazdálkodási, mezőgazdasági és digitális átalakulási területeken, valamint a Karabah és Kelet-Zangezur területeinek újjáépítésében való részvételben. A találkozó új, stratégiai mélységű partnerség kezdetét jelezte Baku és az Öböl-menti államok között.

Forrás: [Азербайджан подписал ряд документов с Фондом развития Абу-Даби и Арабской координационной группой](#)

Kazahsztán a második helyen áll a globális aranyvásárlók között 2025 harmadik negyedévében

Central Asian Lights, 2025. október 31.

A Kazah Nemzeti Bank a világ második legnagyobb aranyvásárlója lett a központi bankok között 2025 harmadik negyedévében, az aranyárak rekordszintű emelkedése közepette a World Gold Council adatai szerint. A közzétett jelentés alapján 2025 harmadik negyedéve történelmi rekordot jelentett a globális arany piac számára. Először fordult elő, hogy a negyedéves kereslet, beleértve a tőzsdén kívüli tranzakciókat is, elérte az 1313 tonnát, míg a piaci érték 44%-kal, példátlanul 146 milliárd dollárra ugrott. A központi bankok továbbra is nagy érdeklődést mutattak a nemesfém iránt, összesen 220 tonnát vásároltak, ami 28%-kal több, mint az előző negyedévben. Ennek fényében a Kazah Nemzeti Bank 18 tonnával növelte aranytartalékait. Ezzel kapcsolatban Timur Suleimenov, a Kazah Nemzeti Bank elnöke korábban ezt a politikát a globális instabilitás idején szilárd ellenállóképességet biztosító puffer létrehozására irányuló erőfeszítések részeként írta le. Megjegyezte, hogy a közép-ázsiai ország arany- és devizatartalékai 27,5%-kal, 45,8 milliárd dollárra emelkedtek, amit az aranyügyletek és az erős befektetési hozamok ösztönöztek. Október végén a teljes tartalékok rekordszintű 52,3 milliárd dollárt értek el. A globális aranykereslet továbbra is széles körű maradt. A tőzsdén kereskedett alapok (ETF-ek) 222 tonnával gyarapodtak, míg az aranyrudak és -érmék iránti kereslet a negyedik egymást követő negyedévben meghaladta a 300 tonnát. Eközben az ékszeripar továbbra is a globális fogyasztás nagy részét adja – az összes aranytermelés 54%-át, ezt követik az aranyrudak és -érmék 21%-kal, a központi bankok tartalékai 17%-kal, valamint az ETF-ek 8%-kal.

Forrás: [National Bank of Kazakhstan Ranks Second Among Global Gold Buyers in Q3 2025](#)

Üzbegisztán és Finnország új fejezetet nyit stratégiai partnerségükben

Uzdaily, 2025. október 31.

2025. október 31-én Taskentben találkozott egymással Aleksandr Stubb Finnország elnöke és Shavkat Mirziyoyev Üzbegisztán elnöke. A két elnök közötti tárgyalások eredményeként az államfők közös nyilatkozatot írtak alá, amely új szakaszt jelöl a két ország közötti kétoldalú együttműködésekben. A látogatás egyik legfontosabb eredménye az üzbég-finn üzleti tanács létrehozásáról szóló egyetértési megállapodás aláírása volt, amely fórumot biztosít a két ország üzleti köreinek közvetlen együttműködéséhez. Emellett az államfők kifejezték hajlandóságukat az együttműködés bővítésére a zöld technológiák, a digitális innovációk és az oktatás területén. A finn fél nagyra értékelte Üzbegisztán kezdeményezéseit a fenntartható fejlődés és az ökológia területén, és megerősítette támogatását az országnak a Kereskedelmi Világszervezethez való csatlakozási törekvései iránt. Különös figyelmet fordítottak az oktatás és az akadémiai csereprogramok kérdéseire, beleértve az Erasmus+ programokban való részvételt, valamint a nemek közötti egyenlőség előmozdítását.

Forrás: [Ўзбекистан и Финляндия открывают новую главу стратегического партнёрства](#)

Magyar filmnapok Biskekben

AKIpress, 2025. október 31.

Magyarország Biskeki Nagykövetségének szervezése keretében 2025. november 3-5 között valamint 2025. november 10-én Kirgizisztán fővárosában kerül megrendezésre a Magyar Film Napja. A filmnapok programjában a magyar filmművészet gyöngyszemei, elismert rendezők filmjei szerepelnek, amelyek valós eseményekre és sorsokra épülnek, és Magyarország történelmét mesélik el a szereplők személyes történeteinek és emlékeinek keresztül. A filmvetítések az Arabayev nevét viselő Kirgiz Állami Egyetemen és az Akhunbayev nevét viselő Kirgiz Állami Orvostudományi Akadémián kerülnek megrendezésre.

Forrás: [Дни Венгерского кино пройдут в Бишкеке. Программа](#)

Üzbegisztán ad otthont az UNESCO 43. közgyűlésének

Central Asian Lights, 2025. október 31.

2025. október 30-án Szamarkand adott otthont az UNESCO közgyűlésének 43. ülészakájának megnyitó ünnepségének, amelyet több mint 40 év után először Párizson kívül tartottak. Shavkat Mirziyoyev elnök hangsúlyozta, hogy egy ilyen jelentős fórum megszervezése Szamarkandban tükrözi a nemzetközi közösség bizalmát Üzbegisztán reformjaiban és növekvő globális tekintélyében. A megnyitó során az üzbég elnök üdvözölte a több mint 190 országból érkezett delegációkat, és köszönetet mondott az UNESCO vezetésének és a külföldi vendégeknek részvételükért. Kiemelte, hogy az UNESCO 80 éves története során befolyásos globális intézménnyé vált, amely elősegíti az oktatás, a tudomány, a kultúra és a kommunikáció területén való együttműködést, miközben erősíti a nemzetek közötti bizalmat és szolidaritást. Beszédében Mirziyoyev megjegyezte, hogy szimbolikus jelentőségű, hogy az ülés Szamarkandban került megrendezésre – egy nagy kulturális örökséggel és civilizációk közötti párbeszéddel rendelkező városban, amely olyan kiváló tudósok otthona, mint Mirzo Ulugbek. Az elnök emlékeztette a résztvevőket, hogy Ulugbek obszervatóriuma készítette a híres csillagkatalógust, amely később befolyásolta Kopernikusz és Kepler felfedezéseit. Hangsúlyozta, hogy a geopolitikai instabilitás és a katonai konfliktusok továbbra is károsítják a kulturális emlékműveket, míg a digitális egyenlőtlenség mélyíti a globális szakadékokat. Ilyen körülmények között a szolidaritás és a humanista értékek döntő fontosságúak. Üzbegisztán megerősítette, hogy kész hidat képezni Kelet és Nyugat között, nyitott platformot kínálva a párbeszéd és az együttműködés számára.

Forrás: [President Mirziyoyev Opens 43rd UNESCO General Conference](#)

Impresszum

Szerzők:

Horváth Levente
Klemensits Péter
Sárkány László
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Veres Szabolcs

Szerkesztő:

Horváth Levente

A kiadó elérhetősége:

Eurázsia Központ
1117 Budapest, Infopark sétány 1i
eurasiacenter@nje.hu
<https://eurasiacenter.hu/>

A kiadásért felelős személy: Dr. Horváth Levente, igazgató

EURÁZSIA KÖZPONT

Budapest 2025

© Eurázsia Központ, Neumann János Egyetem

ISSN 2939-5720